

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
în componența completului de judecată:
Președinte – Talpă Boris
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Mânăscuță Igor

Judecând fără citarea părților, recursurile declarate de către avocatul *Corolevschi Maria* în numele inculpatului *Cozma Dumitru* și de către inculpatul *Cozma Dumitru*, împotriva sentinței Judecătorei Bălți, sediul Central din 29 iulie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, în cauza penală în privința lui,

Cozma Dumitru xxxxx,

Termenii de examinare:

Prima instanță: 07.04.2022 – 29.07.2022;

Instanța de apel: 28.10.2022 – 28.02.2023;

Instanța de recurs: 16.05.2023 – 17.01.2024.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 29 iulie 2022, **Cozma Dumitru** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. art. 27, 187 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la **2** ani închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta sentință și prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Râșcani din 06 aprilie 2022, s-a stabilit lui **Cozma Dumitru**, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare de **5** ani, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că: **Cozma Dumitru** la 27 martie 2022, aproximativ la ora 14:49 minute, având intenția sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber, a intrat în sala de comerț a magazinului „Fourchette” din municipiul Bălți, amplasat pe strada Alexandru cel Bun, nr. 5 și a sustras de pe rafturi patru cutii cu bomboane „Merci, Finest Selection” de 250 grame, cu prețul de 101,20 lei per unitate, în sumă totală de 404,80 lei; trei ciocolate „MAX FUN” caramelă de 150 grame, cu prețul 33,15 lei per unitate; trei ciocolate ”MAX FUN” zmeură de 150 grame, cu prețul 33,15 lei per unitate și o ciocolată „MAX FUN” ananas de 150 grame, cu prețul 33,15 lei, toate în sumă totală de 232,05 lei, după care le-a

ascuns în interiorul scurtei în care a fost îmbrăcat, trecând cu ele peste casele de marcaj, cauzând un prejudiciu material părții vătămate în sumă totală de 636,85 lei, însă, la ieșire din magazin, fiind observat și strigat de către agentul de pază, Cozma Dumitru a ignorat solicitarea agentului de pază, și continuând acțiunile sale, în fugă, a încercat să părăsească locul infracțiunii, dar intenția sa criminală nu a fost dusă la capăt, din circumstanțe ce nu au depins de voința făptuitorului, ultimul fiind reținut de către agentul de pază, neavând posibilitate reală de a dispune de bunurile sustrase.

Astfel, acțiunile lui *Cozma Dumitru* au fost încadrate juridic în baza art. art. 27, 187 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi – ”*adică tentativă de jaf, tentativă de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane*”.

3. Ne fiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat apeluri inculpatul *Cozma Dumitru*, prin care a solicitat, reexaminarea cauzei, casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui *Cozma Dumitru* să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau amendă.

3.1. În motivarea apelurilor a menționat că, la individualizarea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. art. 7, 75-78 Cod penal și de faptul că, acesta a colaborat cu organele de drept, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

La fel, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, infracțiunea nu a fost săvârșită în termenul de probă, deoarece fapta a fost comisă la 27.03.2022, iar sentința judecătoreiei Drochia a fost pronunțată la 06.04.2022.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespund probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului *Cozma Dumitru* în baza dispozițiilor art. 27, 187 alin. (1) Cod penal - *tentativă de jaf, adică tentativă de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane*.

A conchis că, instanța de fond a adoptat o sentință legală și întemeiată, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, a menționat că, la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de personalitatea acestuia, și anume: anterior a fost de mai multe ori în conflict cu legea penală, inclusiv fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, nu a tras concluziile necesare și nu a pășit pe calea corijării, ci a continua să comită noi infracțiuni.

Astfel s-a conchis că, potrivit cazierului contravențional *Cozma Dumitru* în perioada anilor 2021-2022 a fost supus de 22 ori la răspundere contravențională pentru diverse categorii de contravenții, inclusiv și cele contra patrimoniului.

De asemenea, prezența antecedentelor penale caracterizează negativ personalitatea inculpatului *Cozma Dumitru* și denotă că o pedeapsă non privativă de libertate, precum cea solicitată de către apelant – munca neremunerată în folosul comunității sau amenda, nu își va dovedi utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea inculpatului și la

împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au declarat recursuri:

5.1. Avocatul *Corolevschi Maria* în numele inculpatului Cozma Dumitru, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea sentinței și a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică că, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de principiul individualizării pedepsei.

Consideră că inculpatului urmează de ai fi aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau amendă.

5.2. Inculpatul Cozma Dumitru, prin care solicită, casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau amendă.

În motivarea recursului indică că, instanțele de fond la adoptarea hotărârii au emis un șir de încălcări procedurale.

A mai relatat că la speță nu s-a ținut cont de prevederile art. art. 27, 84, 364¹ Cod de procedură penală.

6. Împotriva recursului declarat, procurorul în secția judiciar-penală a Procuraturii Generale, *Guțan Pavel*, a înaintat referință prin care solicită respingerea recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

7. Judecând recursurile declarate în baza materialelor din dosar, completul de judecată conchide că, acestea urmează a fi respinse, reieșind din următoarele considerente.

Primordial, instanța de recurs va face trimitere la prevederile Legii nr. 246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare - art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII din 01.09.2023), prin care s-au operat modificări și la Codul de procedură.

În corespundere cu prevederile art. XI. alin. (3) din Legea nr. 246 din 31.07.2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Examinând admisibilitatea prezentei cauze, completul de judecată a constatat admisibilele recursurile declarate și întru verificarea legalității hotărârii atacate prin prisma temeiurilor invocate de către recurenți, recursurile urmează a fi examinate în fond.

Conform art. 434 Cod de procedură penală judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *prin decizia instanței de recurs, se respinge recursul, cu menținerea hotărârii atacate.*

Prin urmare, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, instanța de apel, fiind investită cu rezolvarea chestiunilor de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice,

cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului/inculpaților și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta/aceștia sau nevinovăția acestuia/acestora, să aplice corect legislația procesual penală, încât la stabilirea pedepsei să țină cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs menționează că, hotărârea judecătorească a unei instanțe de apel, în esența sa, trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, fără ca actul judecătoresc să poarte un caracter selectiv în favoarea sau defavoarea părților.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Examinând decizia **instanței de apel**, se constată că, aceasta a respins apelurile declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

Prin urmare prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 iulie 2022, **Cozma Dumitru** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. art. 27, 187 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la **2** ani închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta sentință și prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 06 aprilie 2022, s-a stabilit lui Cozma Dumitru, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare de **5** ani, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Reieșind din conținutul recursurilor declarate, instanța de recurs atestă că, titularii acestora invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, se atestă că, motivele invocate de către recurenți, prin prisma temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea în speță, nefiind constatate careva erori de drept.

Instanța de recurs notează că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.*

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea unei pedepse mai blânde, sau a unei pedepse mai aspre prevăzute în normă.

În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de Lege, ceea ce la caz s-a realizat.

Reieșind din materialele cauzei se atestă că, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (**f.d. 84**), prezenta cauză a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În consecință, inculpatului, urmare infracțiunii imputate, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-au fost calculate noi limite ale pedepsei cu închisoarea.

Instanța de recurs conchide că, instanța de apel, corect și just a menținut sentința primei instanțe, or, cu aplicarea normelor prevăzute la art. 84 alin. (4) Cod penal, inculpatului pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin sentință și prin sentința Judecătoria Drochia, sediul Râșcani din 06 aprilie 2022, s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare de **5** ani, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare, se conchide că, ca fiind justă soluția instanței de fond în partea stabilirii pedepsei definitive inculpatului prin prisma art. 84 alin. (4) Cod penal, or, prin sentința contestată Cozma Dumitru a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni comise înainte de pronunțarea sentinței Judecătoria Drochia, sediul Râșcani din 06.04.2022, pedeapsă care nu a fost executată.

În această ordine de idei, instanța de recurs rezumă că, aplicarea prevederilor legale menționate supra, au la originea sa personalitatea inculpatului, modalitatea și gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii.

La caz, se atestă că, inculpatul *Cozma Dumitru*, potrivit revendicării (**f.d. 30**) a fost condamnat de către Judecătoria Cereomușchii a or. Moscova din 31.01.2018, în baza art. 109 alin. (1) Cod penal al Federației Ruse, la **1** an și **1** lună închisoare și a Judecătoria Bălți, sediul Central din 13.09.2021, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la **100** ore muncă neremunerată în folosul comunității.

La fel, și potrivit cazierului contravențional (**f.d. 34-35**) anterior a fost vizat în multe cauze contravenționale.

În acest sens se constată că, inculpatul *Cozma Dumitru*, în nenumărate rânduri a fost în conflict cu Legea.

Circumstanțele respective denotă clar că, stabilirea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului, nu-și va atinge scopul corectării și reeducării acestuia.

În concluzie, în atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, instanța de apel corect a constatat că, corectarea și reeducarea inculpatului, poate fi atinsă doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea.

Mai mult, se statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, este important de specificat că, în cazul unei privări de libertate, este deosebit de important să fie respectat principiul general al securității juridice.

Prin urmare, este esențial ca condițiile privării de libertate să fie clar definite în dreptul național și legea însăși să fie previzibilă în aplicare pentru a satisface cerința

”legalității”, un standard din practica CEDO, care impune normelor de drept să fie suficient de precise, întrucât să permită persoanei, să prevadă rezonabil consecințele ce pot deriva dintr-un anumit comportament în circumstanțele particulare ale cauzei sale.

În cele din urmă, se atestă că, la caz, inculpatul a avut parte de un proces penal echitabil în privința sa, unde instanțele de fond, primordial, în scopul neadmiterii privării arbitrare de libertate, au ținut cont ca pedeapsa inculpatului să fie una echitabilă și proporțională scopului Legii penale.

În aceste condiții, eroarea de drept specificată în recursuri, nu și-a găsit confirmare la examinarea acestora, cele descrise căpătând forma unor alegerii declarative.

Mai mult, instanțele de fond în cadrul examinării cauzei penale, au respectat cu strictețe atât normele procesual penale (art. art. 24, 26 Cod de procedură penală) ce vizează respectarea principiilor de drept, cât și în sensul art. 6 CEDO, soluționând cauza în prezența avocatului inculpatului atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, care prin hotărârile pronunțate nu au adus atingere intereselor justiției.

În acest context, instanța de recurs concluzionează că, temeiul de casare, prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit aplicabilitatea la caz, întrucât decizia atacată este legală, întemeiată și echitabilă, recursurile urmând a fi respinse.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, Completul de judecată

DECIDE :

Se resping recursurile declarate de către avocatul *Corolevschi Maria* în numele inculpatului *Cozma Dumitru* și de către inculpatul *Cozma Dumitru*, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, în cauza penală în privința lui **Cozma Dumitru xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor